

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
06.05.1993
RT II 1993, 12, 14

Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline sõbraliku koostöö ja Läänemeremaade heanaaberlikkuse leping

(õ) 29.01.2009 17:45

[Lepingu ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Eesti Vabariik ja Poola Vabariik (edaspidi *pooled*):

- järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjaeesmärke ja põhimõtteid,
- kinnitades Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsilõppakti, Pariisi uue Euroopa harta ja teiste üleeuroopalistekoostöödokumentide põhimõtteid,
- olles veendunud Euroopa jagamisest lõpliku jagusaamisevältimatuses ja püsiva rahu loomises Euroopas,
- olles teadlikud nende huvide ühtsuses ning omakaasvastutuses rahu, julgeoleku, teineteisemõistmise ja koostööest demokraatlikus, vabas ja inimõigusi austavas Euroopas,
- hinnates Eesti-Poola suhete tähtsust Kesk-Euroopa koostöökontekstis, Läänemere piirkonnas ja Euroopa mandril,
- deklareerides koostöö soovi nii mõlemapoolsel tasandil kuirahvusvaheliste organisatsioonide ja institutsioonide raames igakülgse koostöö arendamiseks Läänemere piirkonnas, sealhulgas merekeskkonna väärtuste taastamisel ja kaitsel,
- väljendades veendumust, et heanaaberlikkuse põhimõte peab reguleerima kõikide riikide vahelisi suhteid Läänemerepiirkonnas, sõltumata nende asendist,
- soovides realiseerida ja igakülgset arendada Eesti-Poolasuhete väärtusi, toetudes mõlemat riiki ja rahvast ühendavasõpruse traditsioonidele,
- püüeldes Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vahelisesõbraliku koostöö arendamise ja tiheda koostöö arendamise alusteloomise poole,

leppisid kokku alljärgnevas:

Artikkel 1

1. Pooled kujundavad oma suhted vastastikuse austuse, usalduse, võrdsõiguslikkuse ja partnerluse vaimus, mis toetub rahvusvahelise õiguse ülimumele, samuti suveräänsuse, piiridepuutumatusel, territoriaalse terviklikkuse ning siseasjadesse mittesekkumise põhimõtete austamisele.
2. Pooled püüdlevad inimõigusi ja põhivabadusi tagava Euroopaloomise poole, kus piirid kaotavad eraldava funktsiooni, seda kamajanduslikest ja ühiskondlikest erinevustest ülesaamisest tulemusena.
3. Läänemere Riikide Nõukogu ja Läänemere piirkonnaorganisatsioonide ja institutsioonide raames loovad pooled soodsad tingimused selles Euroopa osas koostöö ja heanaaberlikkuse arenemiseks.

Artikkel 2

1. Kooskõlas ÜRO põhikirjaga kohustuvad pooled lahendama omalahkhelid ainult rahulike vahenditega ja kinnitavad, et hoiduvad vastastikes suhetes jõu kasutamisest või sellega ähvardamisest.
2. Pooled tagavad, et nende relvajõudude tegevus oma territooriumil on kooskõlas ÜRO põhikirja, Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi lõppakti, Pariisi uue Euroopa hartaga jateiste Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi dokumentidega.

Artikkel 3

1. Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi vastavate dokumentide otsuste kohaselt hakkavad pooled tegema koostööd Euroopa mandril julgeoleku säilitamise ja tugevdamise eesmärgil.

2. Pooled hakkavad ellu viima kooskõlastatud üleeuroopaliseusalduse ja julgeoleku tugevdamise abinõusid.
3. Pooled pööravad erilist tähelepanu julgeoleku ningusalduse tugevdamisele Läänemere piirkonnas.

Artikkel 4

1. Pooled toetavad aktiivselt tuuma-, keemia- ja bioloogiarelvaalast desarmeerimist. Pooled leiavad, et relvastusevähendamine kaitseks piisava tasemeni ning Euroopa tavarelvastuselepingu täitmine viivad stabiilsuse ja julgeoleku tugevdamisele Euroopas.
2. Vastavalt tuumarelva leviku tõkestamise leppele alustavad pooled koostööd selle relvaliigi leviku tõkestamiseks maailmas, eriti Kesk- ja Põhja-Euroopas.
3. Pooled võtavad kasutusele vahendid tagamaks kontrollikaupade ja tehnoloogia ekspordi üle, mis teenivad rahulikkeesmärke, kuid võivad leida kasutamist punktides 1 ja 2 mainitud relvastuse tootmisel.
4. Pooled loovad oma suhted sõjaväeküsimustes vastavatelepete alusel.

Artikkel 5

1. Vaidluse või sellise olukorra tekkimisel, mis ühe poolearvates võib ohustada või ohustab rahu või julgeoleku tagamist maailmas ning rikub rahvusvahelist rahu või julgeolekut, eritüüpi selline vaidlus või olukord puudutab mõlemat poolt, korraldavad pooled kooskõlas ÜRO põhikirjaga viivitamatult vastavaid konsultatsioone otsimaks vaidlust või tekkinud olukordareguleerivaid vahendeid.
2. Juhul kui kolmas riik või kolmandad riigid tungisid relvajõul kallale ühele poolele, kohustub teine pool mitte osutama ükskõik millist abi ja toetust sellisele riigile või riikidele kogu relvakonflikti kestel ja tegutseb konflikti reguleerimiseks kooskõlas ÜRO põhikirja ning Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi dokumentidega.

Artikkel 6

1. Riigi- ja valitsusjuhtide kohtumised toimuvad iga kord, kui pooled peavad seda otstarbekaks.
2. Välisministrid viivad regulaarselt läbi konsultatsioonemõlemat poolt huvitavates küsimustes.
3. Pooled arendavad regulaarseid kontakte valitsusorganite ja riigi administratsiooni vahel ning loovad soodsad tingimused parlamentidevahelise koostöö arendamiseks.

Artikkel 7

1. Pooled aitavad kaasa vastastikku kasuliku majanduskoostööarengule, sealhulgas kaubanduses, mis põhineb turumajandusel jaloob soodsad tingimused selliseks koostööks, arvestades investeeringute, tehnoloogia, patente ja autoriõiguste kaitset, ning rakendavad vastava õigusliku reguleerimise akte kapitali, tööjõu, kaupade ja teenuste käibes.
2. Pooled kergendavad riiklike ja eraettevõtete ning teistemajandusobjektide koostöö arengut. Erilist tähelepanu pööratakse Eesti ja Poola ettevõtete investeeringute ja kapitali koostööarengule, kasutades täielikult kõiki võimalikke edendavaid vahendeid. Erilist tähelepanu pööratakse väikeste ja keskmiste ettevõtete koostööle.
3. Pooled vahetavad kogemusi ja osutavad vastastikust koolitusabi turumajanduse loomise ja arendamise protsessis.
4. Pooled arendavad ja soodustavad teaduslikku ja tehnilist koostööd mõlema riigi vahel rahumeelseil eesmärkidel võrdõiguslikkuse ja vastastikuse kasu alusel, arvestades nüüdisaegse teaduse ja tehnika võimalusi.

Artikkel 8

1. Pooled pööravad suurt tähelepanu regioonide, linnade, maakondade ja teiste territoriaalüksuste vahelisele partnerlusele. Pooled soodustavad ja toetavad seda koostöödkõigis valdkondades nii kahepoolsetes suhetes kui osaledes Läänemere maade Nõukogus ja Balti Linnade Liidus.
2. Pooled lähtuvad regionaalses koostöös Euroopa üldkonventsioonist, koostööst territoriaalvõimude ja -liitude väljaspool riigipiire. Nad aitavad kaasa selle koostöölülitamisele Balti regiooni vastavate institutsioonide tegevusse.
3. Pooled moodustavad ühise valitsustevahelise regionaalkoostöö komisjoni, sõlmides selleks vastava lepingu.

Artikkel 9

1. Pooled alustavad koostööd omavaheliste ning transiittranspordi ühenduste arendamiseks ja täiendamiseks ning nendega seotud kõigi transpordiliikide infrastruktuuri, kaasaarvatud torustranspordi ja elektriliinide arendamiseks.

2. Pooled astuvad samme telekommunikatsioonide moderniseerimiseks ja täiustamiseks, eriti telefoni, telexi ja elektroonilise andmeedastuse ühendustes.

3. Pooled soodustavad koostööd transpordi- ja sidesüsteemide Euroopas kui muus maailmas. Nende vastavad organid sõlmivad sellekohase lepingu, mis vastab rahvusvahelistele standarditele ja normidele.

Artikkel 10

1. Pooled alustavad tihedat koostööd keskkonnakaitse jaloodusvarade ratsionaalse kasutamise alal kindlustamaks kestvat ökoloogiaohutust piirkonnas, eriti Läänemeres. Nad laiendavad, soodustavad ja loovad tingimusi keskkonna seisundi parandamiseks, kaasa arvatud vesi ja õhk, muld ja mets, samuti floora ja faunakaitse. Pooled rakendavad vastuabinõusid üle piiri ulatuvalereostusele, püüavad seda mõjusalt piirata ja likvideerida. Nad teevad ka koostööd ökoloogiliselt puhta toodangu ja tehnoloogiarakendamiseks ning arendamiseks.

2. Tunnustades ökoloogiaalase koostöö tähtsust, alustavad pooled tihedat koostööd viimaks ellu Gdanski kalapüügi ja Läänemere elusvara kaitse konventsiooni ning Helsingimerekeskkonna ja Läänemere kaitse konventsiooni, samuti muid Läänemere keskkonna kaitset puudutavaid dokumente.

3. Pooled alustavad koostööd ja osutavad vastastikust abieesmärgil hoiduda ökoloogilistest katastroofidest jaloodusõnnetustest ning likvideerida nende tagajärgi. Nad informeerivad teineteist viivitamatult sellistest katastroofidest ja õnnetustest või nende tekkevõimalustest.

4. Vastavalt rahvusvahelistele standarditele sõlmivad pooled vastavad organid detaillepingud ökoloogiaalase ohutuse ja koostööalal.

5. Pooled hakkavad osalema keskkonnakaitse koordineeritud strateegia loomisel Euroopas ja maailmas.

Artikkel 11

1. Pooled toetavad igakülgset arengut kultuuri-, teadus- ja haridusalases koostöös ning rakendavad olemasolevaid maailma ja Euroopa tavasid Euroopa kultuuripärandi alal, mis sisalduvad peamiselt UNESCO konventsioonides ja Euroopa julgeoleku- ja koostöökonferentsi Krakovi sümposiumi dokumentides.

2. Pooled hakkavad nendevaheliste lepingute ja programmide alusel töhustama ja arendama kultuurivahetust kõikidel aladel ja kõigil tasandil. Eriti toetavad nad koostööd loominguühenduste ja näitlejate ning kultuuriorganisatsioonide ja -institutsioonide vahel, aga ka vahetuid kontakte Eesti ja Poola kunstnike ja näitlejate vahel.

Artikkel 12

1. Pooled hakkavad tegutsema eri liiki koolide, muude õppeasutuste ja teadusinstituutide vahelise koostööarendamiseks, sealhulgas ka õpilaste, üliõpilaste ja stipendiaatide vahetamise teel.

2. Pooled kinnitavad kavatsust tunnustada eri tasemegakoolide ja muude õppeasutuste õppeaegu, diplomeid ning teaduskraade.

Artikkel 13

1. Pooled kinnitavad oma valmidust võimaldada kõikidele huvitatud isikutele täielikku juurdepääsu teise riigi keelele ja kultuurile ning hakkavad toetama vastavaid riiklikke võieraalgatusi ja institutsioone.

2. Pooled hakkavad suuremal määral toetama teise riigikirjanduse levikut.

3. Pooled rakendavad resolutsioone abinõusid teise riigi keeleõppimise võimaluste laiendamiseks nii õppeasutustes kui muudesharidusasutustes. Nad teevad ka jõupingutusi laiendamaks polonistika ja estica õpinguid teise riigi õppeasutustes.

4. Pooled hakkavad tegema koostööd õpetajate lähetamisel, didaktikaspetsialistide ettevalmistamisel ja erialaselt täiendamisel ning teadusabi arendamisel ja kättesaadavakste tegemisel.

Artikkel 14

1. Pooled hakkavad hõlbustama teise poole ajakirjanduse, raamatute ja audio-visuaalse teabe levikut. Pooled hakkavad samuti tegema koostööd raadio, televisiooni ja pressiajenduste vahel.

2. Rahvuslike saavutuste vastastikuseks levitamiseks kultuuri, teaduse ja hariduse vallas rajavad pooled teise poole territooriumil kultuuri- ja informatsiooninstitutsioone, millele antakse asukohamaal ulatuslik toetus.

